

Vattentjänstplan - godkännande inför granskning

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar

1. Vattentjänstplan, daterad den 23 september 2024, godkänns för granskning.
2. Samrådsredogörelsen för vattentjänstplanen, daterad den 23 september 2024, godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Ett förslag till vattentjänstplan har tagits fram för att redogöra för kommunens långsiktiga planering för hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.

Vattentjänstplanen innehåller kommunens planering för befintlig VA-anläggning och en bedömning om vilka åtgärder som krävs för att den ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Vattentjänstplanen innehåller också kommunens långsiktiga planering för att utvidga det område som försörjs av kommunalt vatten och avlopp. En behovsanalys av kommunens samtliga områden med samlad bebyggelse som har enskild VA-försörjning idag, har utförts, vilket har resulterat i en VA-utbyggnadsplan med 3 områden. Resterande områden har bedömts kunna ha kvar enskild VA-försörjning med stöd och åtgärder.

Vattentjänstplanen har varit ute på samråd och 33 yttranden har inkommit. Yttranden och kommunens svar har sammanställts i en samrådsredogörelse. Samrådet har lett till vissa mindre förändringar i vattentjänstplanen till granskningsskedet.

Ärendet

Lagförändringar och bakgrund

Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, LAV, reglerar villkoren för den allmänna VA-försörjningen och bestämmer kommunens och VA-huvudmannens roller. LAV syftar till att säkerställa samhällets behov av en säker vattenförsörjning och effektiv avloppshantering, samtidigt som den tar hänsyn till miljömässig hållbarhet. Enligt LAV är kommunen skyldig att planera för och säkerställa en långsiktigt

hållbar VA-försörjning inom kommunen.

Riksdagen beslutade den 22 juni 2022 om ändringar i LAV. En betydande del av den nya lagstiftningen fokuserar på kravet att varje kommun måste upprätta och anta en vattentjänstplan.

Vattentjänstplanens huvudsyfte är att ge förutsättningar för en god planering av kommunens skyldighet att ordna allmänna vattentjänster och ge berörda insyn och möjlighet till deltagande i processen. Målet är att ge goda förutsättningar för att nå en robust VA-försörjning i kommunen med hänsyn till både människors hälsa och miljön samt till ekonomiska faktorer. Föreslagna åtgärder i planen har en tidshorisont på cirka 12 år.

Vattentjänstplanen ska antas av kommunfullmäktige. Den ska innan den antas samrådas och granskas med myndigheter och fastighetsägare som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen. I Hanninge kommun är samråd genomfört 27 maj till 28 juni 2024. 33 yttranden har inkommit. Yttrandena har, något anonymiserande, sammanställts tillsammans med kommunens svar i en samrådsredogörelse. Förslaget till vattentjänstplan har arbetats om efter samrådet och mindre ändringar i text och VA-utbyggnadsplan har gjorts. Inriktningen är dock densamma.

Vattentjänstplanen planeras att ställas ut för granskning under 4 veckor. Vattentjänstplanen planeras att kunna antas under Q2 2025. Vattentjänstplanen föreslås ersätta Hanninge kommuns VA-plan och VA-policy.

Vattentjänstplanen ska följa bestämmelserna om strategisk miljöbedömning enligt kapitel 6 i miljöbalken. En undersökning om betydande miljöpåverkan är utförd och har samrått i samband med samrådet för vattentjänstplanen. Inga förändringar föreslås där.

Vattentjänstplanens innehåll

Vattentjänstplanen omfattar:

- Långsiktig planering för den allmänna VA-anläggningen.
- Långsiktig planering för VA-försörjning utanför nuvarande verksamhetsområden för allmänt VA. Den omfattar en VA-utbyggnadsplan som redogör för behovet att utöka

verksamhetsområdet för allmänna vattentjänster inom kommunen till områden som idag har enskilt VA.

- En bedömning av skyfallspåverkan på den allmänna VA-anläggningen. Det kommer leda till en plan för vilka åtgärder som behöver vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall.

Haninge kommun har utöver ovan även valt att inkludera beskrivningar och utmaningar med enskild VA-försörjning i kommunen och förslag på åtgärder för att områdena ska få långsiktigt hållbara VA-lösningar.

Vattentjänstplanen har två bilagor; en undersökning om betydande miljöpåverkan och en beskrivning av områdena i behovsbedömningen.

Vattentjänstplanen föreslås ersätta Haninges VA-plan, antagen 2020, och VA-policy, antagen 2013. Beslutet om att tidigare styrdokument upphör att gälla sker i samband med att beslut om antagande av vattentjänstplanen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen bedömer att förslaget till vattentjänstplan är redo för granskning.

Behovsbedömningen och VA-utbyggnadsplanen är väl genomarbetad med de underlag som funnits att tillgå. Då resultatet skiljer sig åt i många områden jämfört med gällande VA-plan är kommunikationen till fastighetsägare och berörda viktig.

Det finns ett stort behov i förstärkning av kommunens arbete för att få långsiktigt hållbara VA-lösningar i områden med begränsad tillgång på dricksvatten där kommunal VA-utbyggnad inte är ett alternativ. Det gäller exempelvis fortsatt kunskapsinsamling för bevakning, VA-rådgivning samt en restriktiv hållning till förtätningar och nya bostäder.

Ekonomiska konsekvenser

Vattentjänstplanen genererar i sig ingen kostnad. Genomförandet av vattentjänstplanen sker till största delen i efterföljande projekt, inom vilka de ekonomiska konsekvenserna ska beskrivas.

VA-utbyggnad enligt VA-utbyggnadsplanen kommer att bli kostsam då ledningssträckorna är långa och marken ofta består av berg.

Kostnaderna finansieras av VA-kollektivet genom anläggningsavgifter och bruksavgifter enligt VA-taxa.

För att genomföra detta förslag till vattentjänstplan där många områden även i fortsättningen bedöms kunna ha enskild VA-försörjning behövs en förstärkning av kommunens arbete med kunskapsinsamling för bevakning av områden och VA-rådgivning. Kostnaderna behöver finansieras genom skattemedel.

Underlag för beslut

Tjänsteskrivelse, Vattentjänstplan inför granskning

- Bilaga 1, Vattentjänstplan granskningshandling inkl bilaga 1 (Undersökning av betydande miljöpåverkan) och bilaga 2 (Beskrivning av områden i behovsbedömningen)
- Bilaga 2, Samrådsredogörelse för vattentjänstplanen

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelseförvaltningen, för kännedom

Helené Hill
T.f. Förvaltningsdirektör

Stefan Fredriksson
Avdelningschef